

Comisia Electorală Centrală,
cu sediul în mun. Chișinău, str.Vasile
Alecsandri 119

C O N T E S T A T I E
privind acțiunile concurentului electoral Igor Dodon

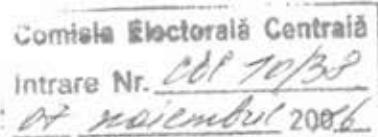
Începînd cu 4 noiembrie 2016, agitatorii concurentului electoral Igor Dodon împart prin satele și orașele țării ediția specială a ziarului numit "Socialiștii" nr.22 (157), noiembrie 2016 (se anexează).

Conținutul acestui ziar abundă în informații defăimătoare și cu caracter calomios la adresa concurentului electoral Maia Sandu, **fapt care *eo ipso* reprezintă, deopotrivă, încălcarea a legislației electorale, dar și o modalitate de fraudare a alegerilor.**

1. Menționez, pentru început, că respectivul ziar nu poate fi calificat altfel decât material publicitar în scop de agitație electorală. Or, modul de formulare a alin.(1) a art.47 din Codul electoral și, în particular, textul "[...] prin mijloace de informare în masă, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare [...]", conferă acestuia un caracter enunțiativ și nu limitativ, astfel încît, chiar dacă ziarul respectiv nu poate fi calificat ca "mijloc de informare în masă" în sensul Legii presei, el se circumscrică, în orice caz, formulei "*alte forme de comunicare*" conținută în alineatul în cauză.

Ziarul respectiv reprezintă material publicitar și întrucât achiesează, la finalul ultimei pagini, toate atribuțele unor asemenea materiale prevăzute la art.66 alin.(4) din Codul electoral: conține denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care l-a tipărit.

Așa fiind, conținutul respectivului material publicitar urmează să respecte, în egală măsură, rigorile statuate atât în alin.(1) al art.47 din Codul electoral, cât și cele de la alin.(2) al aceluiași articol.

09 13³⁰

În conformitate cu art.47 alin.(1) din Codul electoral, "Cetățenii Republicii Moldova, partidele și alte organizații social-politice, blocurile electorale, candidații și persoanele de încredere ale candidaților au dreptul de a supune discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale candidaților, precum și de a face agitație electorală în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, prin expunerea de afișe electorale sau prin intermediul altor forme de comunicare", aici înscriindu-se, după cum am menționat, și materialele publicitare.

Potrivit alin.(2) al art.47 din Codul electoral, "*Exercițiul acestui drept [a dreptului de a face agitație electorală prin materiale publicitare – s.m.] poate fi supus unor formalități, condiții, restricții sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare într-o societate democratică, [...] pentru protecția reputației, apărarea drepturilor altora [...]*".

Cadrul juridic care reliefiază garantarea echilibrului între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale se conține în Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Chiar dacă ziarul numit "Socialiștii" nr.22 (157) conține o multitudine de falsuri și neadevăruri, mă voi opri doar la unul din ele. La pagina 7 din ziarul respectiv, se vorbește că Maia Sandu ar fi avut o înțelegere mutuală cu cancelarul federal Angela Merkel vizînd acceptarea venirii în Republica Moldova a refugiaților sirieni după preluarea mandatului de Șef de Stat. Mai mult decît atît, se încearcă prefigurarea ideii precum că această obligație incumbă Republicii Moldova din cauza semnării în 2014 a Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană.

În realitate, presupusa înțelegere cu cancelarul federal Angela Merkel în privința acceptării refugiaților sirieni nu reprezintă altceva decît o relatare falsă cu privire la un fapt, întrucât Maia Sandu nu a discutat cu cancelarul federal astfel de subiecte.

Este falsă și informația precum că o obligație a Republicii Moldova de a accepta refugiați sirieni ar rezulta din textul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană. Si asta deoarece Acordul de Asociere nu conține nici o prevedere care, chiar și prin interpretare extensivă, ar prefigura ipoteza unei atare obligații.

În cadrul aceleiași relatări, se indică și cifra refugiaților sirieni pe care Maia Sandu ar fi acceptat-o: 30 de mii. Acest enunț nu reprezintă altceva decât o judecată de valoare fără substrat factologic suficient, or, în măsura în care judecata de valoare se bazează pe un fapt care reprezintă un fals [înțelegerea cu cancelarul federal de a accepta refugiați sirieni], această informație *ab initio* nu poate fi calificată altfel.

Conform prevederilor art.7 alin.(1) din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, *"Orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie."*. Menționez că informația conținută în numitul ziar "Socialiștii" se raportează condițiilor limitative în care survine restabilirea în drepturi în cazurile de răspândire a relatărilor false cu privire la fapte și a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient, statuate la art.7 alin.(2), respectiv, alin.(4), din Legea nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare.

Întrucât, reieșind din dispozițiile alin.(2) al art.47 din Codul electoral, la exercitarea dreptului de a face agitație electorală trebuie să se țină cont în mod obligatoriu de rigorile stabilite de alte legi, rezultă că încălcarea prevederilor Legii nr.64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare reprezintă o încălcare a legislației electorale.

2. Răspândirea unei asemenea informații false este în măsură să aibă ca efect și fraudarea alegerilor, or, având în vedere că ziarul numit "Socialiștii" nr.22 (157) a avut un tiraj de 200 de mii de exemplare, rezultă că opțiunea de vot a cel puțin 200 de mii de alegători (ceea ce reprezintă mai mult de 10 % din alegătorii care participă la votare) riscă să fie denaturată.

Faptul inducerii masive în eroare a alegătorilor prin falsuri similare celor publicate în numitul ziar "Socialiștii" se circumscrică atât sensului literar al noțiunii de "fraudă" ("înșelăciune, act de rea-credință săvârșit de cineva, de obicei pentru a realiza un profit material de pe urma drepturilor altuia" – DEX '98 (1998)), cât și semnificației noțiunii de "fraudă electorală" unanim recunoscute (de exemplu, Curtea Constituțională a României a reținut, prin Hotărârea nr. 39 din 14 decembrie 2009, că frauda electorală este *"orice acțiune ilegală care are loc înaintea, în timpul sau după încheierea votării ori în timpul numărării voturilor și încheierii proceselor-verbale și care are ca rezultat denaturarea voinței*

alegătorilor și crearea de avantaje concretizate prin mandate în plus pentru un competitor electoral”).

Remintesc că analizarea fraudelor electorale, reieșind din prevederile art.22 alin.(1) lit.q) din Codul electoral, reprezintă apanajul exclusiv al Comisiei Electorale Centrale.

Pentru motivele arătate, în temeiul art.22 alin.(1) lit.q), a art.47 alin.(1)-(2) și a art.69 din Codul electoral, solicit:

- 1) constatarea încălcării de către concurentul electoral Igor Dodon a legislației electorale;**
- 2) constatarea comiterii de către concurentul electoral Igor Dodon a fraudei electorale;**
- 3) aplicarea sancțiunii care se impune potrivit Codului electoral față de concurentul electoral Igor Dodon;**
- 4) luarea măsurilor ce se impun în vederea neadmiterii perpetuării fraudei electorale a concurentului electoral Igor Dodon, dar și în vederea prevenirii acestora pe viitor.**

Anexă: ziarul numit "Socialiștii" nr.22 (157), noiembrie 2016

**Reprezentant cu drept de vot consultativ
al concurentului electoral Maia Sandu
în Comisia Electorală Centrală**

Sergiu Litvinenco

7 noiembrie 2016